NHỮNG THÀNH TỰU XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN QUÊ HƯƠNG ĐẠI TƯỚNG NGUYỄN CHÍ THANH

Trần Quang Vinh*

Quảng Điền là một trong chín huyện, thị xã, thành phố của tỉnh Thừa Thiên - Huế, nằm về phía Đông Bắc của thành phố Huế, là vùng đất có bề dày lịch sử, văn hóa lâu đời và truyền thống yêu nước, đấu tranh cách mạng vẻ vang.

Trong lịch sử, Quảng Điền từng là phủ của xứ Đàng Trong, có nhiều địa danh với những cái tên như thành Hóa Châu, phủ Phước Yên, phủ Bát Vọng gắn với Cố đô, kinh đô Huế. Phá Tam Giang là nơi hội tụ của ba con sông lớn là sông Hương, sông Bồ, sông Ô Lâu đổ ra cửa biển Thuận An. Sông Bồ chảy qua các xã thuộc huyện Quảng Điền, trong đó có xã Quảng Thọ - quê hương của Đại tướng Nguyễn Chí Thanh - một vị tướng tài ba, một nhà hoạt động chính trị xuất sắc, người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh; đồng thời cũng là quê hương của nhà chính trị, nhà thơ cách mạng, con chim đầu đàn của thơ ca Việt Nam - nhà thơ Tố Hữu. Là nơi có vị trí chiến lược nằm sát vùng ven của thành phố Huế nên trải qua những năm tháng của cuộc đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc, đặc biệt là cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và chống đế quốc Mỹ xâm lược Quảng Điền đã ghi lại biết bao sự kiện, địa danh, nhân kiệt với những chiến thắng lịch sử hào hùng của dân tộc nói chung và của Thừa Thiên - Huế nói riêng.

Là một huyện đồng bằng, có địa hình thấp trũng, đất đai thuận lợi cho phát triển nông nghiệp mà thế mạnh là trồng lúa, rau màu, cây công nghiệp ngắn ngày, nuôi trồng, chế biến hải sản và phát triển du lịch, dịch vụ. Vì thế, từ xa xưa đã có câu truyền khẩu "Nhất Huế, nhì Sịa", bởi vùng đất trù phú này là nơi cung cấp những sản phẩm đặc trưng như gạo thơm, tôm cá tươi ngon, hàng mỹ

* Tỉnh Ủy viên, Bí thư huyện ủy Quảng Điền.

nghệ mây tre đan… cho các vùng miền trong tỉnh và cả nước.

Con người Quảng Điền chan chứa tình người, chân chất, mộc mạc, trọng nhân nghĩa, đạo lý, nhân ái, thủy chung, cùng với đức tính cần cù, chịu khó, ham học hỏi, cầu tiến, giàu lòng yêu nước, kiên cường, chịu đựng khó khăn gian khổ, sẵn sàng hy sinh trong đấu tranh cách mạng nên đã vun đắp cho bao thế hệ người dân Quảng Điền những truyền thống văn hóa, truyền thống cách mạng như ngày nay. Đất và người Quảng Điền đã cùng với nhân dân Thừa Thiên - Huế và nhân dân cả nước làm nên những kỳ tích lịch sử trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Vùng đất Quảng Điền đã sản sinh ra những người con ưu tú có ảnh hưởng và đóng góp cho lịch sử dân tộc, xưa có Ngô Thế Lân, Trần Thúc Nhẫn, Đặng Hữu Phổ; ngày nay có Đại tướng Nguyễn Chí Thanh, nhà thơ Tố Hữu cùng với biết bao anh hùng, liệt sĩ, đồng bào, đồng chí đã ngã xuống vì sự nghiệp giải phóng dân tộc. Trong hai cuộc kháng chiến, Quảng Điền đã được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân; 7/11 xã, thị trấn của huyện là đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, có ba Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 83 mẹ Việt Nam anh hùng, 2.014 liệt sĩ, 265 thương, bệnh binh và hàng nghìn gia đình chính sách có công với cách mạng.

Phát huy truyền thống của vùng quê cách mạng, sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất, Quảng Điền lại cùng với cả tỉnh Thừa Thiên - Huế và cả nước tiếp tục con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, xây dựng và phát triển quê hương. Thực hiện chủ trương đổi mới của Đảng, với thế mạnh của một vùng đồng bằng trù phú, người dân Quảng Điền vươn lên chống chọi với thiên tai khắc nghiệt, biến đổi khí hậu để phát triển sản xuất, nâng cao đời sống thu nhập, xóa đói giảm nghèo. Sản lượng lương thực bình quân hằng năm đạt hơn 40.000 tấn, thủy hải sản gần 6.000 tấn, thu nhập bình quân đầu người hơn 23 triệu đồng/năm, hộ nghèo từ hơn 40% (năm 1990) nay chỉ còn 11,9% (năm 2012). Cơ sở hạ tầng đô thị, nông thôn được đầu tư xây dựng; điện,

đường, trường, trạm từng bước được đầu tư hoàn thiện; 100% xã có điện, có nước sạch, có trạm y tế; trường học từ mầm non đến trung học phổ thông được xây dựng kiên cố. Hệ thống giao thông thuận tiện nối các vùng trong tỉnh. Hệ thống kênh mương, đê điều đã phục vụ tốt cho tưới tiêu góp phần đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn.

Được tỉnh chọn là huyện điểm về văn hóa và nông thôn mới, được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của tỉnh, những năm qua, quán triệt và thực hiện Nghị quyết số 24/2008/NQ-CP, ngày 28-10-2008 về ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn; Quyết định số 491/QĐ-TTg, ngày 16/4/2009 của Thủ tướng Chính phủ "về việc ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới" và Nghị quyết của Tỉnh ủy, Đại hội Đảng bộ huyện Quảng Điền lần thứ XII (nhiệm kỳ 2010-2015) đã đề ra mục tiêu phấn đấu xây dựng Quảng Điền đạt huyện nông thôn mới vào năm 2015. Để triển khai thực hiện có hiệu quả và đạt mục tiêu đề ra, Huyện ủy đã ra nghị quyết chuyên đề về xây dựng nông thôn mới; các xã xây dựng kế hoạch, quy hoạch, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt chủ trương, mục đích, ý nghĩa của chương trình đến từng người dân, tổ chức lễ phát động phong trào thi đua trong các tầng lớp nhân dân... Nếu như trước lúc mới triển khai, toàn huyện có một xã đạt tám tiêu chí, hai xã đạt bảy tiêu chí, bốn xã đạt sáu tiêu chí và ba xã đạt năm tiêu chí thì hiện nay, toàn huyện đã có một xã đạt 15 tiêu chí, một xã đạt 14 tiêu chí, hai xã đạt 13 tiêu chí, ba xã đạt 12 tiêu chí, hai xã đạt 11 tiêu chí và một xã đạt 10 tiêu chí; đặc biệt là có xã Quảng Phú đang phấn đấu được công nhận xã đạt tiêu chí nông thôn mới đầu tiên của tỉnh vào năm 2014.

Qua ba năm triển khai thực hiện chương trình xây dựng nông thôn mới, Đảng bộ và nhân dân Quảng Điền đã biết phát huy tiềm năng, thế mạnh của mình, nỗ lực phấn đấu và đã đạt được những thành tựu đáng kể. Ngoài sự đầu tư hỗ trợ của Nhà nước, nhân dân các xã đã đóng góp hàng chục tỷ đồng, hàng vạn

ngày công lao động để xây dựng, tu sửa các cổng chào, nhà văn hóa xã, nhà văn hóa thôn; chỉnh trang, cắm mốc mở rộng bê-tông hóa các tuyến đường thôn, xóm; vệ sinh môi trường, xử lý rác thải, chỉnh trang nhà cửa, tường rào, vườn tược sạch đẹp; tăng cường vận động nhân dân hiến đất giải phóng mặt bằng để làm các tuyến đường, thực hiện nếp sống văn minh nông thôn, giữ vững an ninh thôn xóm. Từ khi triển khai chương trình xây dựng nông thôn mới đến nay, toàn huyện đã nâng cấp, xây dựng mới 46,8 km đường bê-tông thôn, xóm và 57,5 km giao thông nội đồng; xây mới bốn nhà văn hóa xã và năm nhà văn hóa thôn. Bộ mặt nông thôn nhiều xã được đổi mới, trung tâm huyện lỵ khang trang hơn.

Những thành tựu của chương trình xây dựng nông thôn mới đã góp phần quan trọng trong việc thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển; bảo đảm giữ vững tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị ngày càng vững mạnh. Trong nông nghiệp đã có nhiều mô hình sản xuất có thu nhập cao như vùng rau ở xã Quảng Thọ, Quảng Thành; vùng mía ở xã Quảng Phú, Quảng Vinh có thu nhập hơn 200 triệu đồng/ha/năm. Chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản nước lợ và nước ngọt tiếp tục được duy trì theo hướng an toàn, hiệu quả và bền vững. Sự đầu tư máy móc hiện đại vào sản xuất nông nghiệp ngày càng được quan tâm góp phần tăng năng suất lao động, giảm chi phí, thay thế lao động thủ công cho người nông dân.

Các loại hình dịch vụ tiếp tục phát triển đa dạng, chất lượng dịch vụ được nâng lên. Giá trị sản xuất ngành dịch vụ bình quân đạt 482,2 tỷ đồng/năm, tốc độ tăng trưởng bình quân 21,1%/năm, chiếm 45,6% trong tổng giá trị sản xuất toàn huyện. Hoạt động thương mại, dịch vụ ở các trung tâm và các tiểu vùng được duy trì và phát triển. Tiểu thủ công nghiệp có bước phát triển khá về quy mô, tốc độ tăng trưởng và trình độ tổ chức sản xuất góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế và phân công lao động xã hội. Giá trị sản xuất tiểu thủ công nghiệp bình quân đạt 248,7 tỷ đồng/năm, tăng bình quân 18%/năm. Các ngành xây dựng, đồ gỗ, cơ khí gia công, may mặc, chế biến lương thực và thực phẩm

phát triển khá. Nghề thêu xuất khẩu, may công nghiệp tiếp tục được mở rộng. Đã quan tâm quy hoạch phát triển khu công nghiệp và các cụm tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn. Tiếp tục củng cố, phát triển các làng nghề truyền thống như: nghề đan lát Bao La và Thủy Lập, bún bánh Ô Sa.

Đã tích cực tranh thủ nhiều nguồn vốn cho đầu tư phát triển và cải thiện điều kiện dân sinh. Tổng vốn đầu tư xã hội giai đoạn 2010 - 2013 đạt 943,2 tỷ đồng, trong đó xây dựng cơ bản 700,4 tỷ đồng, tăng bình quân 20,1%/năm. Lĩnh vực được tập trung đầu tư là hệ thống giao thông, thủy lợi, giáo dục - đào tạo, chỉnh trang và phát triển đô thị, xây dựng nông thôn mới, sự nghiệp văn hóa và các công trình phúc lợi xã hội, tạo diện mạo cho bộ mặt của toàn huyện ngày càng khởi sắc.

Hoạt động văn hóa, thông tin, văn nghệ, thể dục thể thao ngày càng đi vào chiều sâu; các lễ hội truyền thống, trong đó có lễ hội “Sóng nước Tam Giang” được tổ chức hai năm một lần góp phần quảng bá hình ảnh vùng đất và con người Quảng Điền. Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" đã thu được những thành tựu quan trọng, toàn huyện có 100% thôn, cơ quan đăng ký xây dựng đơn vị văn hóa, trong đó có 91/98 cơ quan và 97/102 thôn được công nhận đạt chuẩn văn hóa; có 95,6% hộ gia đình đạt chuẩn gia đình văn hóa. Nhiều công trình thuộc thiết chế văn hóa cấp huyện, cấp xã được đầu tư xây dựng phục vụ các hoạt động văn hóa, thể dục thể thao, góp phần nâng cao tinh thần của nhân dân và giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ. Đến nay, 11/11 xã, thị trấn có Trung tâm học tập cộng đồng và bưu điện văn hóa; 73/102 thôn có nhà văn hóa; đã xây dựng Trung tâm Thể dục thể thao và Thư viện mang tên Đại tướng Nguyễn Chí Thanh có quy mô lớn nhất so với các thư viện huyện trong toàn tỉnh với 17.500 đầu sách phục vụ độc giả; đang xây dựng nhà văn hóa của huyện có quy mô hiện đại. Ngoài ra, huyện có ba di tích cấp quốc gia, trong đó có Khu lưu niệm Đại tướng Nguyễn Chí Thanh; sáu di tích cấp tỉnh; công viên - tượng đài Đại tướng Nguyễn Chí Thanh, Đền tưởng niệm Liệt

sĩ là nơi thường diễn ra các hoạt động giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ.

Giáo dục - đào tạo đạt được nhiều kết quả tích cực ở các cấp học. Đã duy trì và giữ vững kết quả phổ cập trung học cơ sở, đang tích cực triển khai phổ cập mẫu giáo năm tuổi. Toàn huyện có ba trường trung học phổ thông, trong đó có trường Nguyễn Chí Thanh mang tên Đại tướng được xếp trong tốp năm trường chất lượng cao của tỉnh; có 11 trường trung học cơ sở, 23 trường tiểu học, 17 trường mầm non và một trường trung cấp nghề. Tỷ lệ học sinh tốt nghiệp phổ thông và học sinh giỏi các cấp hằng năm đều đạt cao so với bình quân của toàn tỉnh. Phong trào khuyến học, khuyến tài được duy trì. Thực hiện có hiệu quả tiến bộ và công bằng xã hội, bảo đảm an sinh xã hội, trong đó đã chú trọng công tác đào tạo nghề, giải quyết việc làm, chương trình xóa nhà tạm, phong trào "Đền ơn đáp nghĩa", cuộc vận động "Vì người nghèo", công tác y tế, dân số, gia đình và trẻ em... Giữ vững quốc phòng, an ninh, nhất là an ninh nông thôn, an ninh tôn giáo.

Tăng cường dân chủ, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở. Phát huy hiệu lực, hiệu quả trong quản lý, điều hành và tổ chức thực hiện của các cấp chính quyền. Toàn Đảng bộ huyện đã tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Cuộc vận động "học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" gắn với triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương bốn (khóa XI) "Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay".

Mặc dù đạt được những kết quả trên, song, Quảng Điền vẫn còn những tồn tại, hạn chế, đó là: Cơ cấu kinh tế chuyển dịch còn chậm. Ngành nghề tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ, du lịch phát triển chưa mạnh nên lao động trong nông nghiệp vẫn còn nhiều. Việc triển khai thực hiện các chương trình trọng điểm, đặc biệt là chương trình xây dựng nông thôn mới còn thiếu quyết liệt, chưa tạo bứt phá, còn nhiều tiêu chí chưa đạt. Một số vấn đề xã hội bức xúc chưa được giải quyết tốt. Vẫn còn tiềm ẩn một số nhân tố dễ gây mất ổn định chính trị - xã

hội. Năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của một số tổ chức đảng và một số cán bộ, đảng viên chưa đáp ứng yêu cầu trước tình hình mới.

Để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XII (nhiệm kỳ 2010 - 2015), đặc biệt tiếp tục đẩy mạnh chương trình xây dựng nông thôn mới để đạt được các tiêu chí về nông thôn mới, thời gian tới, Đảng bộ và nhân dân toàn huyện đang nỗ lực cao độ để thực hiện tốt các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu sau:

Thứ nhất, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo nhằm tạo chuyển biến mạnh trong thực hiện chương trình xây dựng nông thôn mới. Tích cực tranh thủ và huy động tối đa các nguồn vốn từ ngân sách nhà nước, các chương trình, dự án và đẩy mạnh phát huy nội lực, nhất là nguồn lực trong nhân dân để thực hiện chương trình. Chỉ đạo một cách quyết liệt việc thực hiện các tiêu chí, trong đó chú ý các tiêu chí có mức độ đạt còn thấp, các tiêu chí mà cộng đồng dân cư có khả năng thực hiện được. Nâng cao vai trò của các cấp uỷ đảng, chính quyền và sự tham gia của cả hệ thống chính trị đối với nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới. Phát huy vai trò chủ thể của người dân trong quá trình xây dựng nông thôn mới.

Thứ hai, tập trung mọi nỗ lực để tạo bước phát triển mạnh về dịch vụ, tiểu thủ công nghiệp, làng nghề. Khuyến khích đầu tư đổi mới công nghệ, nâng cao năng lực về vốn, trình độ tổ chức sản xuất và chất lượng sản phẩm tiểu thủ công nghiệp. Từng bước đầu tư hoàn thiện hạ tầng cụm tiểu thủ công nghiệp An Gia và khu công nghiệp Quảng Vinh. Đẩy mạnh phát triển ngành nghề trong nông thôn; quan tâm khôi phục và phát triển các làng nghề, ngành nghề truyền thống; du nhập và phát triển một số ngành nghề mới. Khuyến khích và tạo điều kiện phát triển mạnh lực lượng doanh nghiệp trên địa bàn.

Thứ ba, đẩy mạnh phát triển sản xuất nông nghiệp toàn diện theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá và bền vững. Tích cực chuyển đổi cơ cấu cây trồng, xác định những cây trồng chủ lực phù hợp với từng địa phương. Coi trọng việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ sinh học vào sản

xuất. Từng bước hình thành vùng chuyên canh tập trung theo hướng sản xuất hàng hóa; triển khai có hiệu quả mô hình cánh đồng lúa mẫu; tích cực nhân rộng các mô hình sản xuất có hiệu quả. Xây dựng thương hiệu một số sản phẩm của nông nghiệp. Đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp. Củng cố và phát triển kinh tế trang trại vùng cát nội đồng và vùng đất thục. Phát triển chăn nuôi theo hướng gia trại, trang trại gắn với thực hiện tốt công tác kiểm dịch, phòng, chống dịch bệnh và bảo vệ môi trường. Ổn định diện tích vùng nuôi thủy sản nước lợ; khuyến khích phát triển nuôi trồng thủy sản theo quy mô trang trại; đẩy mạnh nuôi xen canh, luân canh nhằm hạn chế ô nhiễm môi trường vùng nuôi; mở rộng quy mô nuôi nước ngọt đối với những nơi có điều kiện đẩy mạnh các hoạt động khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản.

Thứ tư, tranh thủ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực, đồng thời phát huy tối đa nội lực để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng nông thôn, chỉnh trang và phát triển đô thị. Trong đó, tập trung đầu tư cho chương trình xây dựng nông thôn mới, các công trình chỉnh trang và phát triển đô thị, hạ tầng các cụm tiểu thủ công nghiệp, làng nghề, trường học và các thiết chế văn hoá xã, thôn.

Thứ năm, tiếp tục đẩy mạnh triển khai thực hiện đề án xây dựng huyện văn hóa, nâng cao chất lượng cuộc vận động toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa. Phát triển mạnh giáo dục - đào tạo, trong đó quan tâm xây dựng trường đạt chuẩn quốc gia chất lượng cao. Thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các chính sách về an sinh xã hội và giải quyết các vấn đề xã hội bức xúc, nhất là vấn đề về môi trường, rác thải, đào tạo nghề, giải quyết việc làm, giảm tỷ lệ hộ nghèo. Thực hiện tốt công tác đền ơn, đáp nghĩa, chăm lo cho các đối tượng chính sách, công tác bảo trợ xã hội. Nâng cao hiệu quả công tác y tế, dân số, gia đình và trẻ em. Thực hiện tốt công tác phòng, tránh thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu.

Thứ sáu, tăng cường công tác quốc phòng, an ninh, bảo đảm giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trong mọi tình huống. Gắn phát triển kinh tế

- xã hội với giữ vững ổn định chính trị. Kịp thời phát hiện, đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu chống phá của các thế lực thù địch, các hoạt động lợi dụng tôn giáo. Tăng cường công tác đấu tranh phòng, chống, kiềm chế và đẩy lùi các loại tội phạm, đẩy lùi tai nạn giao thông. Chủ động nắm chắc tình hình, giải quyết kịp thời những khiếu kiện, vướng mắc, mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, không để tạo ra điểm nóng trong nông thôn.

Thứ bảy, chăm lo công tác xây dựng Đảng và các tổ chức trong hệ thống chính trị vững mạnh toàn diện. Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Xây dựng bộ máy nhà nước từ huyện đến xã trong sạch, vững mạnh. Nâng cao hơn nữa vai trò, trách nhiệm của chính quyền các cấp trong việc cụ thể hoá và chỉ đạo tổ chức thực hiện có hiệu quả các nghị quyết của Đảng. Đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 7 (khóa XI); khơi dậy và phát huy ý chí vươn lên, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí để lập nghiệp và làm giàu chính đáng trong các tầng lớp nhân dân.

Phát huy truyền thống của quê hương anh hùng - quê hương của Đại tướng Nguyễn Chí Thanh, dù trước mắt còn nhiều khó khăn, song, Đảng bộ và nhân dân Quảng Điền quyết tâm chủ động nắm bắt thời cơ và vận hội mới, vượt qua khó khăn, thách thức, đoàn kết, vững bước, tự tin để thực hiện thắng lợi các mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ mà Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XII đã quyết nghị, phấn đấu xây dựng Quảng Điền đạt huyện nông thôn mới vào năm 2015 và góp phần cùng với toàn tỉnh sớm trở thành thành phố trực thuộc Trung ương.